

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 614/23
28.2.2024. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа у парници тужила АА из ..., са боравиштем у ..., мал. ББ из ..., са боравиштем у ..., чији је законски заступник мајка АА и ВВ из ..., са боравиштем у ..., чији је законски заступник мајка АА, а чији је заједнички пуномоћник Љиљана Бабић Вишекруна, адвокат из Панчева, Жарка Зрењанина 14, против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Марина Стефановић, адвокат из Београда, Десанке Максимовић 8/1, ради измене одлуке о личним односима између деце и оца по тужби и ради измене одлуке о поверавању деце по противтужби, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П2 754/20 од 27.6.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.2.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П2 754/20 од 27.6.2023. године у првом, трећем и четвртном ставу изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Првим ставом изреке побијане пресуде, усвојен је тужбени захтев и измењена пресуда Основног суда у Панчеву П2 241/18 од 8.11.2018. године у делу којим је уређено одржавање личних односа туженог - оца ГГ са малолетном децом ББ и ВВ, па је уређен начин одржавања личних контаката деце – малолетне ББ и малолетне ВВ са оцем ГГ, тако што ће се исти одвијати 30 дана током летњег и 10 дана током зимског распуста, сходно распореду школске године у Републици Немачкој, и то тако што ће тужила о свом трошку децу доводити из Републике Немачке код оца и одводити исту назад по окончању боравка у Републици Србији, док деца довољно не порасту да могу сама да долазе. Другим ставом изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужилама да сагласност за стално настањење малолетних ћерки у Републици Немачкој приликом сваке обнове захтева за визу. Трећим ставом изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се измени одлука Основног суда у Панчеву П2 387/16 од 29.8.2016. године, тако што би заједичка

малолетна деца била поверена оцу на самостално вршење родитељског права са пребивалиштем деце код оца, да се обавезе тужиља АА да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце месечно плаћа износ од по 13.000,00 динара до сваког 5. дана у месецу за текући месец и то уплатом на рачун туженог, као и да се начин одржавања личних односа мајке са малолетном децом уреди на следећи начин - сваког другог викенда од петка од 18,00 часова до недеље до 18,00 часова, сваки мајчин рођендан и Крсна слава, сваки други рођендан детета и то тако што би децу мајка преузимала и враћала на адресу где деца живе са оцем. Четвртим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је првостепену пресуду побијао у првом, трећем и четвртном ставу изреке из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11....18/20).

Тужиље су доставиле одговор на жалбу туженог, а трошкове другостепеног поступка су тражиле и определиле.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу у смислу овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку у вези са чланом 202 Породичног закона, другостепени суд је оценио да је жалба туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља АА и тужени ГГ су дана 15.9.2013. године закључили брак који је правноснажном пресудом Основног суда у Панчеву П2 387/16 од 29.8.2016. године разведен, а заједничка деца парничних странака - ћерка ВВ рођена дана 26.1.2014. године и ћерка ББ рођена дана 23.2.2015. године поверене су мајци на самостално вршење родитељског права, одређено је да ће пребивалиште деце бити на адреси мајке, а лични односи деце са оцем уређени су тако да деца са оцем проводе сваки први и трећи понедељак и уторак од понедељка од 09,00 часова до уторка у 18,00 часова, сваку среду од 09,00 часова до 15,00 часова у недељи када деца нису код оца, сваки други државни и верски празник, сваки други дечији рођендан, сваки дан рођења оца и дан славе, пет дана у току зимског распуста и десет дана током летњег распуста док деца не порасту, с тим што ће отац преузимати децу са адресе на којој живе са мајком. Тужени је обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа за свако дете по 7.500,00 динара, укупно 15.000,00 динара месечно на текући рачун мајке.

Правноснажном пресудом Основног суда у Панчеву П2 241/18 од 8.11.2018. године донетој по тужби оца ГГ, измењена је пресуда Основног суда у Панчеву П2 387/16 од 29.8.2016. године у делу којим је уређен начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем тако што је одређено да ће се исти одвијати сваког другог понедељка и уторка и то тако што би отац имао обавезу да понедељком, када су девојчице код њега иде по њих у вртић, такође да када су код њега уторком девојчице води у вртић и да их из вртића узима и код мајке враћа уторком у 18,00 часова (девојчице спавају код оца), док у недељи када нема контакта – отац ће контакт са децом одржавати тако што ће средом ићи по девојчице у вртић, а код мајке их враћати истог дана средом у 19,00 часова, седам дана зимског распуста и петнаест дана током летњег распуста, сваки други верски и државни празник који се огласи за нерадни дан, сваки очев рођендан и Крсну славу оца, сваки други дечији рођендан деца ће провести

код оца тако што ће их отац преузимати из вртића и враћати на адресу на којој деца живе са мајком, а дужан је да мајци раније јави у ком термину ће бити на годишњем одмору, када ће девојчице бити код њега.

Лични односи деце са оцем одвијали су се према наведеном моделу све до августа месеца 2020. године, упркос томе што су односи тужиље АА и туженог били у значајној мери нарушени до те мере да су према туженом у два наврата биле изречне хитне мере забране приласка и комуницирања у односу на тужиљу АА. Због свега наведеног, деца су током два месеца одлазила у психолошко саветовалиште. Тужени није желео да да сагласност тужиљи АА за излазак деце из земље, али их је она и поред тога водила на море сваке године од развода – током 2017., 2018. и 2019. године.

Дана 9.8.2020. године тужиља АА закључила је нови брак и дана 15.8.2020. године се са малолетном децом – ББ и ВВ преселила у Савезну Републику Немачку, без сагласности туженог о којем одласку је истог обавестила два – три дана након напуштања Републике Србије. Тужиља АА је засновала заједницу живота са супругом ДД који је законски преузео обавезу издржавања целе породице као један од услова за стално настањење у Немачкој, где живе у двособном стану у коме девојчице имају своју заједничку собу и обезбеђене услове за живот, а супруг тужиље АА има закључан уговор о раду на пословима керамичара. Девојчице су отпочеле са учењем немачког језика, а убрзо је мал. ВВ кренула у први разред основне школе на немачком језику, а малолетна ББ у предшколску установу на немачком језику који су обе добро савладале, а стекле су и другаре. Неколико месеци након пресељења, тужиља АА се запослила у ... У том периоду контакти деце са оцем су били оскудни, с обзиром да је комуникација међу њима била могућа једино преко тужиљиног мобилног телефона и да су односи између тужиље АА и туженог били изразито нарушени. Тужиља АА се обраћала туженом ради добијања његове сагласности за стално настањење деце у Немачкој и у том периоду је покушавала да дође до споразумне промене начина одржавања личних односа оца са децом.

Након подношења тужбе у овом спору дошло је до остваривања личних односа туженог са заједничком децом путем видео позива.

Тужени је због одласка деце ван земље поднео кривичну пријаву против тужиље АА због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191 КЗ, а обавестио је и надлежни Центар за социјални рад “Солидарност Панчево”. Против туженог никада није вођен кривични поступак нити је прекршајно кажњаван за дело са елементом насиља, а према деци никада му није била одређена ни привремена мера забране. Тужени је поднео и кривичну пријаву против тужиље због одвођења деце на море без његове сагласности, а поводом које се против тужиље АА води кривични поступак.

Актуелно је тужиља АА запослена као ..., ради пет дана у недељи по осам сати дневно, викенди су слободни и остварује зараду од 3.400 евра месечно, нема непокретну имовину у свом власништву, нити вреднију покретну имовине. Тренутно се додатно школује, а завршила је све додатне курсеве и интеграције. Супруг тужиље ради као керамичар и остварује зараду од 2.800 евра месечно, има двоје малолетне деце која живе у ... са мајком и на име доприноса за њихово издржавање месечно издваја 300 евра укупно за оба детета. Заједничке ћерке парничних странака познаје још од 2018.

године и са њима се добро слаже. Живе у изнајмљеном стану од 70 м², за који је месечна закупнина 850 евра са свим трошковима комуналија, а за храну месечно издвајају око 450 евра .

Обе девојчице иду у школу, савладале су немачки језик и почеле да уче енглески језик, имају другаре, лепо су се уклопиле у окружење, јер има и доста људи са наших подручја. Девојчице у школу крећу између 15. и 20. септембра, у октобру имају распуст који заједно са викендом траје десет дана, следећи распуст је од 24.децембра до 6. јануара, а потом две недеље у априлу, затим у јуну четири – пет дана и на крају велики летњи распуст цео август и пола септембра. Девојчице имају своје телефоне које не смеју да носе у школу. У школи користе смарт сатове и немају друштвене мреже ни viber ни whatsapp, а комуникација са оцем одвија се преко телефона мајке. Деца остварују контакте са широм родбином само са мајчине стране, а од развода брака живе са мајком која о њима брине.

Тужени је завршио саобраћајну школу, тренутно је запослен у угоститељству и остварује месечна примања од 47.000,00 динара, живи у породичној кући са мајком и оцем. Кућа има око 70 м², са тужиљом АА не остварује комуникацију, а о животу заједничких ћерки упознат је преко деце. Тужени има адекватне родитељске капацитете, физички је здрав, спреман је да пратећи узраст деце унапређује своје родитељске способности, поседује стамбене и финансијске услове за бригу о деци и има подршку породице. Има нову емотивну везу, али не живи са том особом. Мишљења је да присност између њега и малолетне деце, упрокос физичкој раздвојености, није нестала и да би он врло брзо могао у потпуности да преузме родитељску улогу. Сматра да мајка смишљено отуђује децу од њега и против бивше супруге води више спорова, јер није дао сагласност за излазак деце из земље и веома је фрустриран чињеницом да је немоћан да промени ситуацију.

Центар за социјални рад “Солидарност Панчево” нема података о родитељским капацитетима мајке, психофизичком и социјалном развоју девојчица, њиховом односу са очухом, што су све подаци од значаја за непосредно стицање увида у степен и смер развоја, као и понашања деце. Коначан предлог о поверавању малолетне деце орган старатељства није могао да да, јер и поред многобројних покушаја да замолним путем (преко Министарства правде и државне управе - Одељења за међународну сарадњу и правну помоћ), надлежни орган старатељства у Савезној Републици Немачкој изврши опсервацију мајке и малолетне деце, као и услова у којима породица живи и достави извештај, исти није прибављен. Стога је орган старатељства наводећи да овај поступак сувише дуго траје и да је у интересу деце да се у најкраћем року оконча, јер се континуирано продубљује конфликт између родитеља, што за последицу има отуђење деце од оца и изнео мишљење да није у могућности да да коначан предлог о поверавању малолетне деце, иако према расположивим подацима нема индиција да су оне угрожене у породици мајке. Такође је из истих разлога наведено да није могуће предложити модел одржавања личних контаката оца са децом јер је евидентно да међу њима контакт не постоји и да би ради реуспостављања тог контакта потребно извршити и претходне припреме деце у складу са њиховим способностима и узрасту, што у конкретном случају није могуће.

Полазећи од изложеног чињеничног стања, првостепени суд је применом

одредбе члана 77 став 3 Породичног закона оценио да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена мајци која се о њиховим потребама континуирно стара и да се на тај начин најбоље удовољава емотивним и развојним потребама деце с обзиром да континуирано живе са мајком од рођења и да је мајка упозната са свим њиховим навикама и потребама, док са друге стране отац не живи са децом у дужем временском периоду и има радно време од 16,00 до 23,00 часа. Уважавајући чињеницу да девојчице са мајком у Немачкој живе већ скоро три године, да су се прилагодиле на такав животни модел, да имају своје уобичајне рутине и да су њихове потребе адекватно задовољене одбијен је противтужбени захтев којим је тражено да се малолетна деца повере туженом на самостално вршење родитељског права.

Одлуку о начину одржавања личних односа малолетне деце са родитељем са којим не живе, првостепени суд је донео применом члана 61 став 1 Породичног закона оценивши да је у најбољем интересу малолетне деце да се контакти са оцем одвијају на начин одређен првим ставом изреке побијане пресуде, а заузимајући став, насупрот мишљењу органа старатељства да то није могуће - да се контакти оца са децом морају и могу регулисати.

Тужба је одбачена у делу којим је тражено обавезивање туженог на давање сагласности за стално настајење малолетне деце у Немачкој приликом сваке обнове захтева за визе, стога што тужбени захтев нема неопходну садржину у смислу одредбе члана 82 Породичног закона, те се истом не може пружити судска заштита.

Како је одбијен захтев за измену претходно донете одлуке о поверавању малолетне деце на самостално вршење родитељског права мајци, то је одбијен и противтужбени захтев за измену одлуке о обавези мајке да доприноси њиховом издржавању, као и противтужбени захтев за уређење начина одржавања личних односа малолетне деце са мајком.

Међутим оваква одлука првостепеног суда за сада се не може прихватити као правилна, пошто се основано жалбом туженог указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер не садржи разлоге о битним чињеницама, а они који су дати нису јасни, с обзиром да су засновани на непотпуном налазу и мишљењу органа старатељства. Следом наведеног ни битне чињенице за правилну примену материјалног права – оцену најбољег интереса малолетне деце, нису потпуно утврђене. Поред наведеног, првостепени суд је занемарио и битну околност - да се ради о спору са иностраним елементом.

Одредбом члана 270 Породичног закона прописано је да је суд дужан, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно о лишењу родитељског права, да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Наведена дужност суда установљена је како би приликом одлучивања о вршењу родитељског права на доследан начин суд утврдио најбољи интерес детета. У конкретном случају орган старатељства је мишљење о постојању услова за измену одлуке о поверавању малолетног детета дао без претходне опсервације родитељских

капацитета мајке, без сагледавања услова у којима деца живе и њиховог односа са мајком и очухом, као и односа деце према оцу. Како је и орган старатељства навео да је због неостварене сарадње са надлежним органом старатељства према боравишту деце и мајке, мишљење о поверавању деце и начину одржавања личних односа са оцем није могуће дати, јер деца са мајком живе у Немачкој - то је суд морао имати у виду да се ради о спору са међународним елементом, те на основу члана 26 став 1 Закона о парничном поступку најпре оценити своју надлежност. Како Савезна Република Немачка и Република Србија у овој правној области немају закључен билатерални уговор у конкретном случају су за оцену надлежности домаћег суда и ради прибављања мишљења органа старатељства меродавне одредбе Конвенција о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце.

Конвенција о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце (у даљем тексту: Конвенција), која је под окриљем Хашке конференције за међународно приватно право закључена у Хагу 19. октобра 1996. године, потврђена је законом објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије“ - Међународни уговори број 20/2015 и примењује се у Републици Србији од 1.11.2016. године, када је ступила на снагу у складу са чланом 61 став 2 тачка А у вези члана 58 став 3 Конвенције. Потврђивањем и ступањем на снагу у Републици Србији, Конвенција је, у складу са чланом 16 став 3 Устава Републике Србије, постала саставни део њеног правног поретка и непосредно се примењује. На дан ступања на снагу Конвенције за нашу државу 1.11.2016. године имала је укупно 44 уговорнице – то су све државе Европске уније (укључујући и Данску), као и Албанија, Јерменија, Аустралија, Еквадор, Грузија, Норвешка, Црна Гора, Руска Федерација, Швајцарска, Украјина, Уругвај, Монако, Доминиканска Република, Лесото и Мароко.

На основу одредбе члана 3 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља (“Службени лист СФРЈ” бр. 43/82 и 72/82, “Службени лист СРЈ” бр. 46/96 и “Службени гласник РС” бр. 46/06 – др закон) у области регулисане Конвенцијом у сукобу закона са њеним потписницама - одредбе тог закона се не примењују.

Чланом 1 тачка 1 Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце - дефинисани су циљеви конвенције, међу којима је поред осталих, и одређивање државе чији су органи надлежни за предузимање мера за заштиту личности или имовине детета (члан 1 тачка 1а), а ставом 2 истог члана дефинисан је израз родитељске одговорности као родитељско право и сваки други сличан однос којим се одређују права, овлашћења и одговорности родитеља, старатеља или других законских заступника према личности и имовини детета. Конвенција се примењује на децу од тренутка њиховог рођења до навршених 18 година.

Према члану 3 Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце - мере предвиђене у члану 1 (мере за заштиту личности или имовине детета – примерице наведене, дакле могу бити и друге) могу се, између осталог, односити на

стицање, вршење, престанак или ограничење родитељске одговорности, као и на њено проширење (а), као и на право на старање, укључујући и право на старање о личности детета и нарочито право на одређивање боравишта детета, као и право на виђање детета, које обухвата и право да се дете на одређено време одведе ван места свог уобичајеног боравишта (б).

Према одредби члана 5 Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце - судски или управни органи државе уговорнице у којој дете има уобичајено боравиште надлежни су да одреде мере за заштиту личности и имовине детета (став 1). Ако дете заснује уобичајено боравиште у другој држави уговорници, надлежни су органи државе новог уобичајеног боравишта детета, осим у случају из члана 7 (став 2).

Чланом 7 Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце - прописано је да у случају незаконитог одвођења или задржавања детета, органи државе уговорнице у којој је дете имало уобичајено боравиште непосредно пре задржавања, односно одвођења, задржавају надлежност све док дете не стекне уобичајено боравиште у другој држави и: а) свако лице, установа или друго тело које има право старања не пристане на то одвођење, односно задржавање или б) дете у другој држави борави у периоду од најмање годину дана од тренутка када је лице, установа или друго тело које има право старања сазнало или је морало сазнати где се дете налази, ниједан поступак по захтеву за враћање детета поднет у том периоду није у току, а дете се прилагодило новој средини. Одвођење или задржавање детета према члану 7 став 2 Конвенције сматра се незаконитим – а) ако је тиме повређено право на старање, било заједничко или самостално, које припада лицу, установи или другом телу, према праву државе у којој је дете имало уобичајено боравиште непосредно пре одвођења, односно задржавања и б) ако се у тренутку одвођења или задржавања то право стварно вршило, било заједнички било самостално, или би се вршило да није дошло до одвођења, односно задржавања. Право на старање наведено у тачки а) става 2 члана 7 Конвенције, између осталог, може бити засновано на закону, на одлуци суда или органа управе или на споразуму који производи дејство по праву те државе. Према члану 7 став 3 Конвенције, све док органи наведени у ставу 1 овог члана задржавају надлежност, органи државе уговорнице у којој је дете одведено или у којој је задржано могу одредити само хитне мере неопходне за заштиту личности или имовине детета, у складу са чланом 11 Конвенције.

Чланом 15 Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце - прописано је да органи државе уговорнице надлежни на основу одредбе главе 2 (глава 2 - надлежност) примењују своје право (став 1). Изузетно, могу применити или узети у обзир и право друге државе са којом је ситуација значајно повезано, уколико је то потребно ради заштите личности или имовине детета (став 2).

Према одредби члана 18 Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце - родитељска одговорност наведена у члану 16 (стицање или престанак родитељске одговорности на основу закона или споразума без учешћа суда или органа

управе) може престати или се услови њеног вршења могу изменити мерама одређеним на основу ове конвенције.

Уобичајено боравиште, као тачка везивања за одређену јурисдикцију, прописана чланом 5 цитиране Конвенције омогућава заснивање надлежности суда оне државе уговорнице који најподробније може да процени најбољи интерес детета и утврди околности у којима оно живи, јер су му по правилу доступнији докази о околностима у којима дете живи и у могућности је да без већих тешкоћа (евентуално) прибави мишљење детета. Изузетак од тог правила прописан је чланом 7 Конвенције и постоји у случају незаконитог одвођења или задржавања детета (члан 7 став 2), када суд државе уговорнице у којој је дете имало уобичајено боравиште непосредно пре задржавања, односно одвођења, задржава своју надлежност, и то под условима прописаним наведеним чланом 7 став 1. Појам уобичајеног боравишта детета није посебно дефинисан Конвенцијом, јер представља фактички појам чију садржину суд утврђује у сваком конкретном случају, али у суштини – у држави уобичајеног боравишта дете има свој дом, што подразумева висок степен његове интегрисаности. Основни критеријуми за одређивање уобичајеног боравишта детета су узраст детета, степен његове интегрисаности у породичну и друштвену средину, трајање и редовност боравка, услови и разлози за останак у одређеној држави, пресељење породице, држављанство детета, место и услови похађања школе, познавање језика конкретне државе, породичне и друштвене везе детета у конкретној држави, као и друге околности од значаја за сваки конкретан случај.

У поновном суђењу првостепени суд ће поново оценити да ли је за решавање овог спора надлежан суд Републике Србије тако што ће наводе странака, изведене и потребне доказе сагледати у светлу цитираних одредаба Конвенције о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце, како би поуздано закључио у којој земљи малолетн деца имају уобичајено боравиште и да ли је одвођење или задржавање деце у Немачкој незаконито.

Уколико закључи да је уобичајено боравиште деце у Савезној Републици Немачкој, имаће у виду наводе туженог да он није дао сагласност да тужила АА одведе заједничку децу у Немачку, дакле за иселење из Републике Србије и трајно настањење у другу државу, као и да је због одласка деце ван земље поднео кривичну пријаву против тужила АА због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191 КЗ па ће на основу члана 205 Породичног закона – затражити од парничних странака изјашњење о свим кривичним поступцима који су покренути због одвођења деце у Немачку дана 15.8.2020. године и увидом у те предмете утврдити када су поступци отпочели, у којој су фази и које су одлуке донете. Наведене чињенице су битне за оцену да ли се у конкретном случају ради о незаконитом одвођењу или задржавању малолетне деце у Савезној Републици Немачкој и да ли је дошло до задржавања надлежности домаћег суда на основу члана 7 став 1 у вези са чланом 5 став 2 Конвенције. За задржавање надлежности домаћег суда нужен услов је – да је одвођење или задржавање малолетне деце у Савезној Републици Немачкој било незаконито (члан 7 став 2 Конвенције), а потом и испуњење осталих услова прописаних чланом 7 став 1 исте Конвенције.

Уколико првостепени суд након оцене свих релевантних чињеница на које му је указано овим решењем закључи да домаћи суд није надлежан за одлучивање о вршењу родитељског права и моделу одржавања личних контаката са оцем, поступиће у складу са одредбом члана 16 став 3 Закона о парничном поступку.

Уколико првостепени суд закључи да је у конкретном спору домаћи суд надлежан, у даљем току поступка ће у складу са одредбом члана 270 Породичног закона, пре него што донесе одлуку о вршењу родитељског права и одржавању личних односа са родитељем са којим деца не живе, затражити налаз и стручно мишљење од органа старатељства надлежног према уобичајеном пребивалишту деце, па ако је то Немачка - на начин прописан чланом 29, 30, 31 и 32 Конвенције - од надлежног органа Савезне Републике Немачке, упућивањем захтева преко централног органа Републике Србије за извршавање обавеза из Конвенције. Централни орган Републике Србије је према члану 3 Закона о потврђивању Конвенције – министарство надлежно за породичну заштиту, због чега се у конкретном случају не примењују одредбе Конвенције о извођењу доказа у иностранству у грађанским и трговинским стварима. С обзиром на трајање поступка и актуелну породичну ситуацију, најцелисходније је да захтев централном органу Републике Србије упути суд, имајући у виду безуспешне покушаје органа старатељства да исто прибави.

Након што поступи на начин на који му је указано овим решењем, поновном оценом изведених и извођењем свих осталих потребних доказа, првостепени суд ће утврдити чињенично стање битно за процену најбољег интереса детета, те ће правилном применом материјалног права донети нову, јасну, образложену и на закону засновану одлуку.

На основу изложеног применом члана 391 став 1 и члана 392 став 2 у вези са чланом 387 став 1 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка у складу са одредбом члана 401 тачка 3 у вези са чланом 165 став 3 Закона о парничном поступку, јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа - судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић